4.2. Complementul posesiv

4.2.1. Fişă sintetică

► ***trăsături sintactice***
- complinire nematricială a unui centru verbal (rar şi interjecțional[39])
- relație ternară cu verbul şi cu un alt nominal din structură (obiectul posedat)
- obligativitatea actualizării depinde de natura relației cu nominalul (obiect posedat)[40]
- marcare cazuală: dativ
- realizare prototipică: GN (clitic de dativ)
- poate avea realizare dublă – clitic şi GN coreferențial
- clasă de substituție[41]: *nominal în dativ (clitic de pronume reflexiv, clitic de pronume personal, pronume relativ sau substantiv dublate prin clitic), propoziție relativă propriu-zisă*
- topică: antepunere față de centrul verbal.

► ***trăsături semantice***
- rol prototipic: *Posesor* (atribuit de nominalul coocurent)
- alte roluri: amalgamate cu rolul de *Posesor* (atribuit de nominal), Cpos poate primi de la verb şi rolul de *Experimentator* sau de *Stimul*

4.2.2. Matrice verbale cu complement posesiv

a) Matrice monovalente recategorizate ca bivalente

1. $\begin{pmatrix} Posesor & Temă \\ GN_1 & GN_2 \\ Cpos & Subiect \end{pmatrix}$;

***Mi**-a venit fata acasă.*
***Li** s-a terminat concediul*

2. $\begin{pmatrix} Temă & Posesor & \\ GN_1 & GN_2 & GAdj \\ Subiect & Cpos & NP \end{pmatrix}$

*Ochii **îi** erau tulburi*
*Care **ți**-e dorința?*

3. $\begin{pmatrix} Experimentator & Temă \\ GN_1 & GN_2 \\ Cpos & Subiect \end{pmatrix}$;

***Îmi** fierbe sângele.*
***Îi** țiuie urechile.*

BDD-B454-12 © 2009 Editura Universității Transilvania din Brașov
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.188 (2026-11-07 07:03:54 UTC)

b) Matrice bivalente recategorizate ca trivalente

4. $\begin{pmatrix} Agent & Posesor & Temă \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 \\ Subiect & Cpos & Cd \end{pmatrix}$;

Îşi *citeşte corespondența*
*Ț**i**-am aruncat ziarele.*

5. $\begin{pmatrix} Agent & Posesor & Temă \\ GN_1 & GN_2 & GPrep \\ Subiect & Cpos & Cprep \end{pmatrix}$

Îşi *caută de drum*
*Vezi-ț**i*** *de treabă!*

6. $\begin{pmatrix} Agent & Posesor & Locativ \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 \\ Subiect & Cpos & Cd\,/\,Circ \end{pmatrix}$;

*Nu-**i*** *calcă nimeni pragul*
Îi *vine cineva în vizită.*
Îşi *ia picioarele la spinare.*
***I**-a venit inima la loc*

7. $\begin{pmatrix} Experimentator & Stimul & Cauzal \\ GN_1 & GN_2 & Gprep \\ Subiect & Cpos & Cprep \end{pmatrix}$

*Ø **le** plâng de milă.*
***Ø îț**i* *ştie de frică*

c) Matrice trivalente recategorizate ca tetravalente

8. $\begin{pmatrix} Agent & Posesor & Temă & Locativ \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 & GPrep \\ Subiect & Cpos & Cd & Circ \end{pmatrix}$;

*Ø **Şi**-a scos pantofii din picioare.*
*Ea **îşi*** *aruncă banii pe fereastră.*

9. $\begin{pmatrix} Agent & Posesor & Temă & Beneficiar \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 & GN_4 \\ Subiect & Cpos & Cd & Ci \end{pmatrix}$.

*El **şi**-a vândut acțiunile unui investitor.*

BDD-B454-12 © 2009 Editura Universității Transilvania din Brașov
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.188 (2026-11-07 07:03:54 UTC)